

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

YERLİ GEN KAYNAĞI ÇİNE ÇAPARI KOYUNLARIN SÜT VERİM ÖZELLİKLERİ VE β -LAKTOGLOBULİN GEN POLİMORFİZMİ

Fatih ERDOĞAN

Adnan Menderes Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Zootečni Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. İbrahim CEMAL

Bu çalışma, yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan Çine Çaparı koyunlarda süt verim özelliklerinin tanımlanması ve süt protein genlerinden biri olan β -Laktoglobulin (β -LGB) geni bakımından varolan polimorfizmin PCR-RFLP metodu kullanılarak tanımlanması amacıyla yapılmıştır. Süt verim denetimleri bir sürüde bulunan 40 baş koyunda, β -LGB genotipleri ise Çine Çaparı populasyonunun tümünü oluşturan üç sürüde bulunan toplam 128 baş koyunda belirlenmiştir.

İncelenen populasyonda β -LGB geninin sadece A ve B alellere rastlanmış, C aleline ise rastlanılmamıştır. Olası üç genotip olan AA, AB ve BB için gözlenen genotip frekansları sırasıyla 0.078, 0.453 ve 0.469 iken A ve B için allel frekansları sırasıyla 0.3047 ve 0.6953 olarak bulunmuştur. Yapılan ki-kare analizi sonucunda Mustafa VURAL'a ait sürü dışındaki tüm sürülerin Hardy-Weinberg dengesinde olduğu anlaşılmıştır. Günlük ortalama süt verimi, laktasyon süresi ve laktasyon süt verimi için en küçük kareler ortalamaları sırasıyla 0.521 kg, 159.5 gün ve 81.78 kg olarak tespit edilmiştir. Ele alınan tüm özellikler bakımından koyun yaşı ve doğum tipi istatistiki olarak önemli bir varyasyon yaratmamıştır ($P>0.05$). β -LGB genotiplerinin (AA, AB, BB) laktasyon süresi ve laktasyon süt verimi üzerinde istatistiki olarak önemli ($P<0.05$), günlük ortalama süt verimi üzerinde ise önemsiz ($P>0.05$) etki yaratmıştır. Çalışma sonucunda, Çine Çaparı koyun ırkının konumunda korunmasına yönelik aktivitelere yönelik kimi öneriler sunulmuştur.

2009, 50 sayfa

Anahtar Sözcükler

Çine Çaparı, süt verimi, β -laktoglobulin, gen polimorfizmi, PCR-RFLP